

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Aiandustootmist soodustavad meetmed ÜPP strateegiakavas aastani 2027

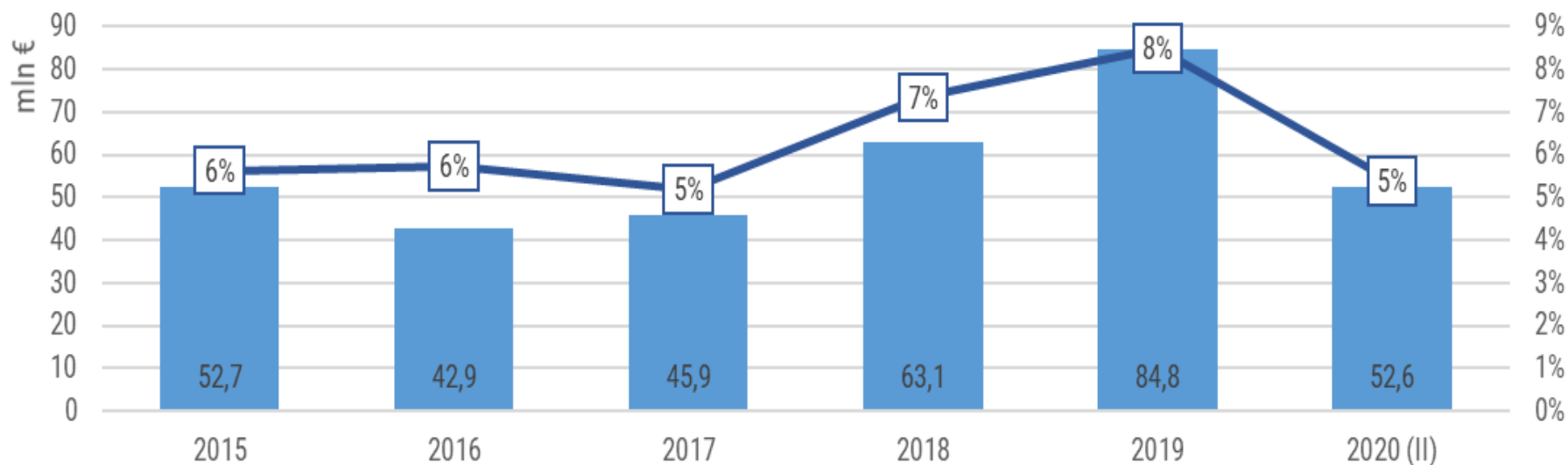
Marko Gorban

Aiandusfoorum 2021

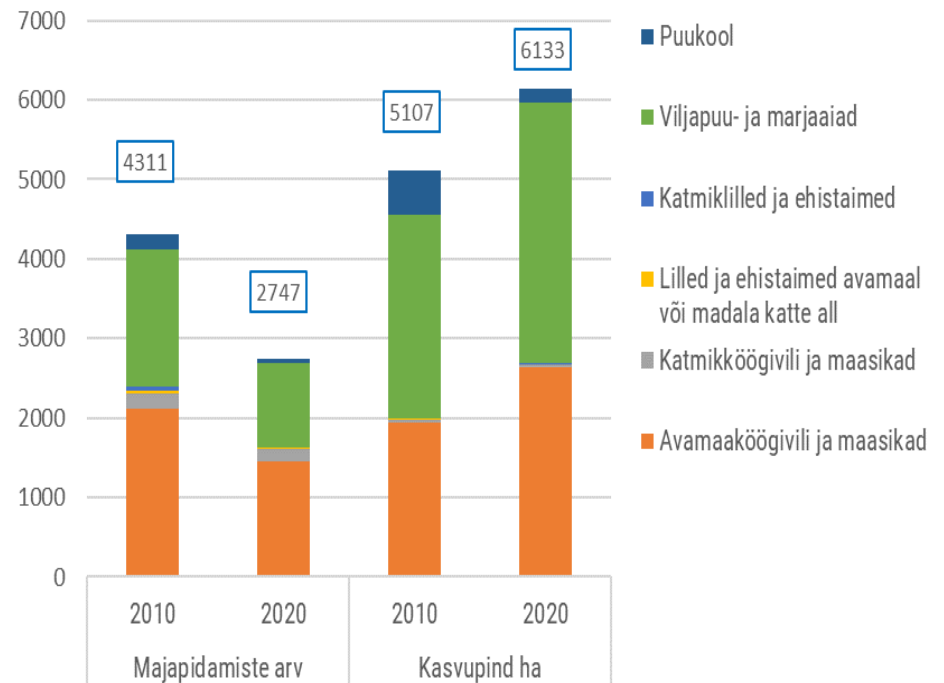
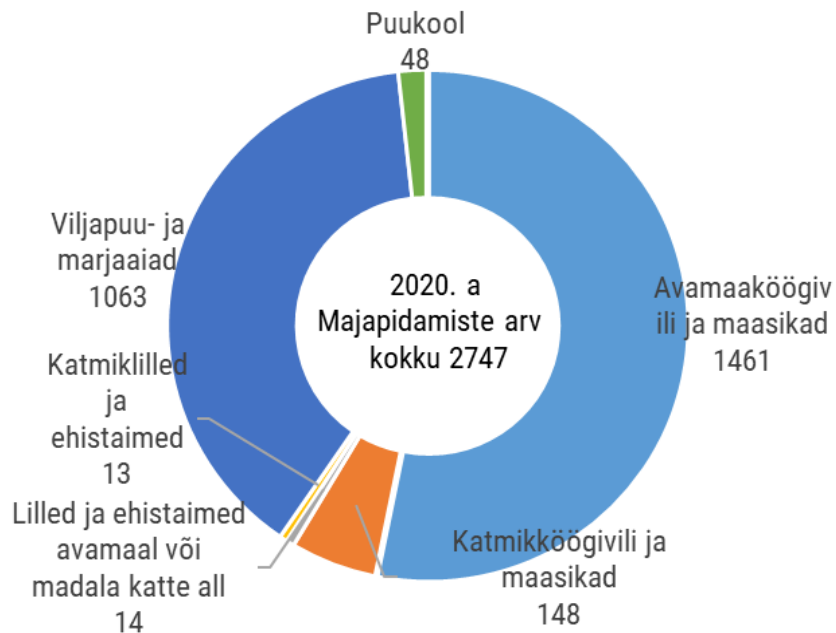
16.03.2021

Aianduse positsioon põllumajandussektoris

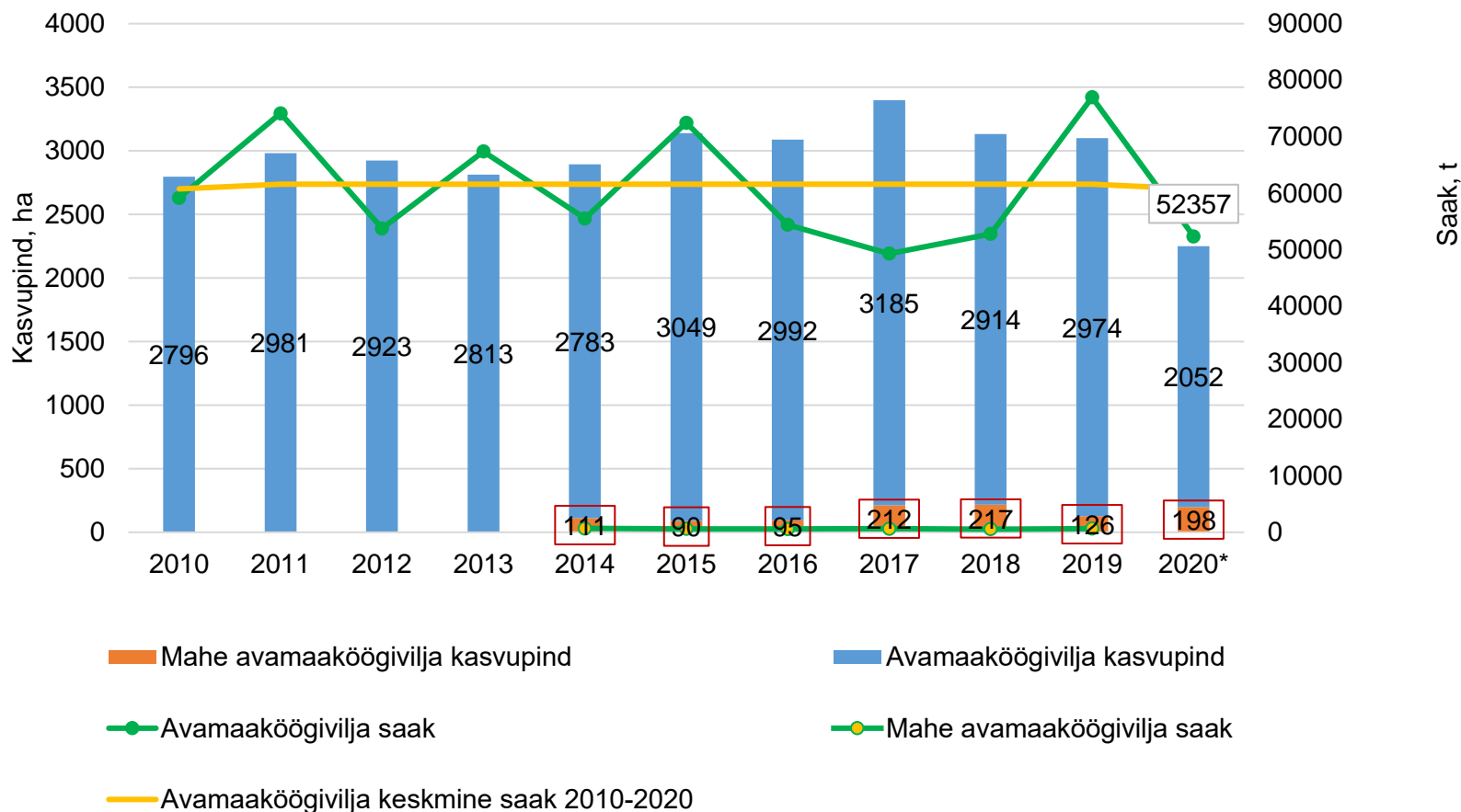
- Põllumajanduse majandusharu kogutoodangu väärtus on alates 2015. aastast suurenenud 4%, aiandussaaduste kogutoodangu väärtus jäänud 2015. aasta tasemele
- Aiandussaaduste toodangu väärtuse osatähtsus 2020. aasta esialgsel hinnangul vähenes nii tootjahindade languse kui kasvupindade vähenemise tõttu

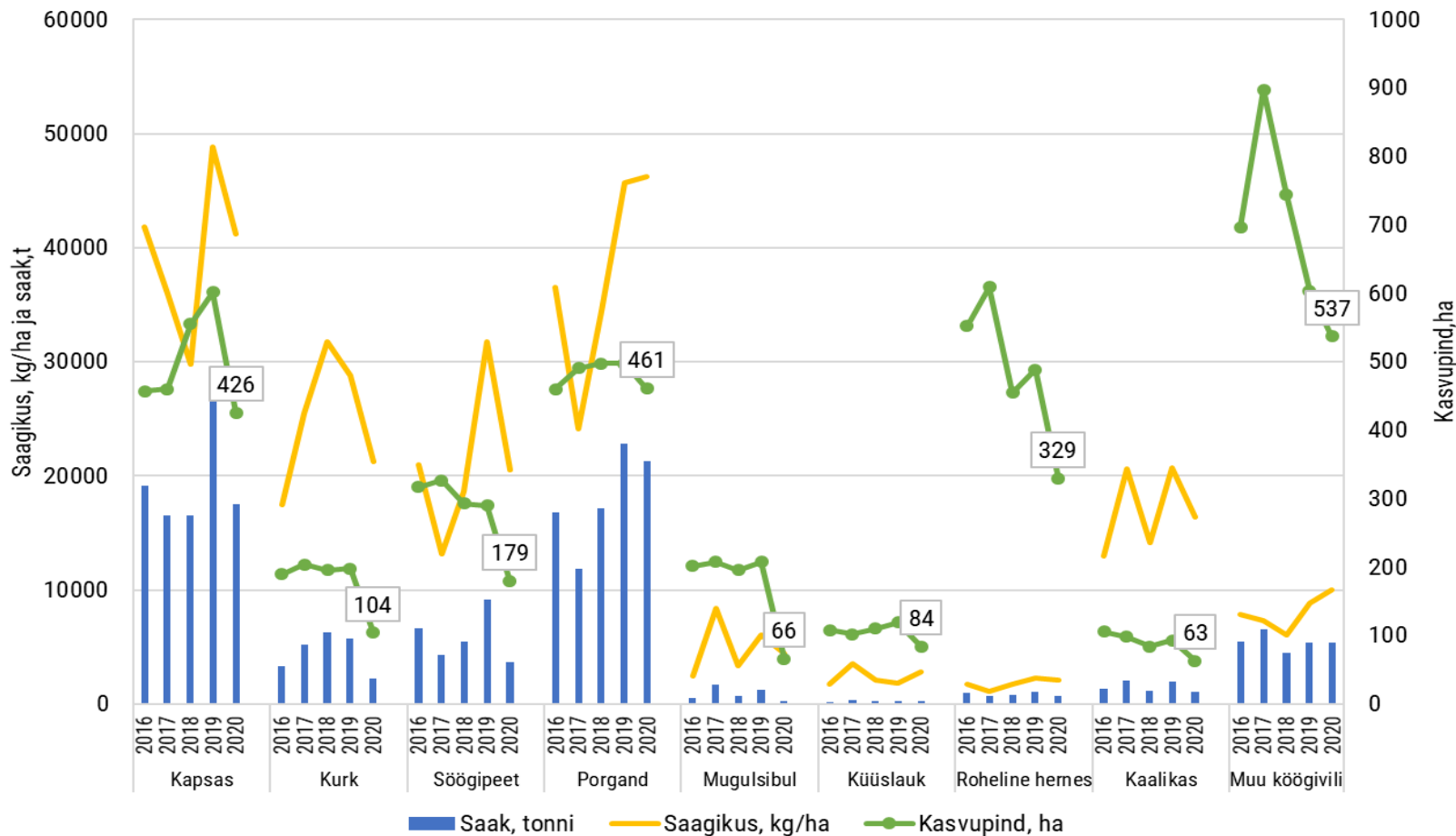
Põllumajandusloendus 2020

Avamaaköögilija kasvupind ja kogusaak aastatel 2010-2020

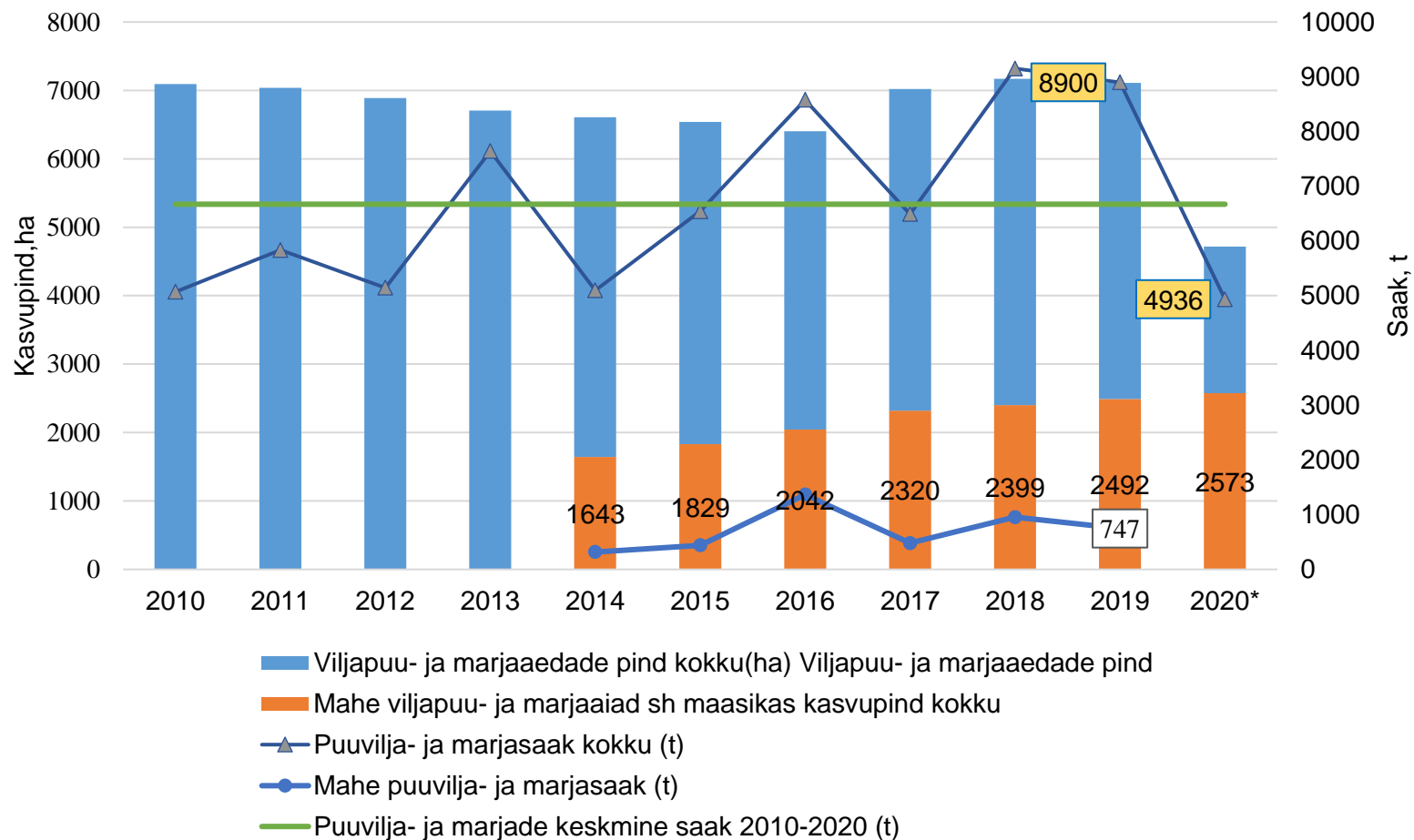

Avamaaköögiljade kasvupind, saak ja saagikus aastatel 2016-2020

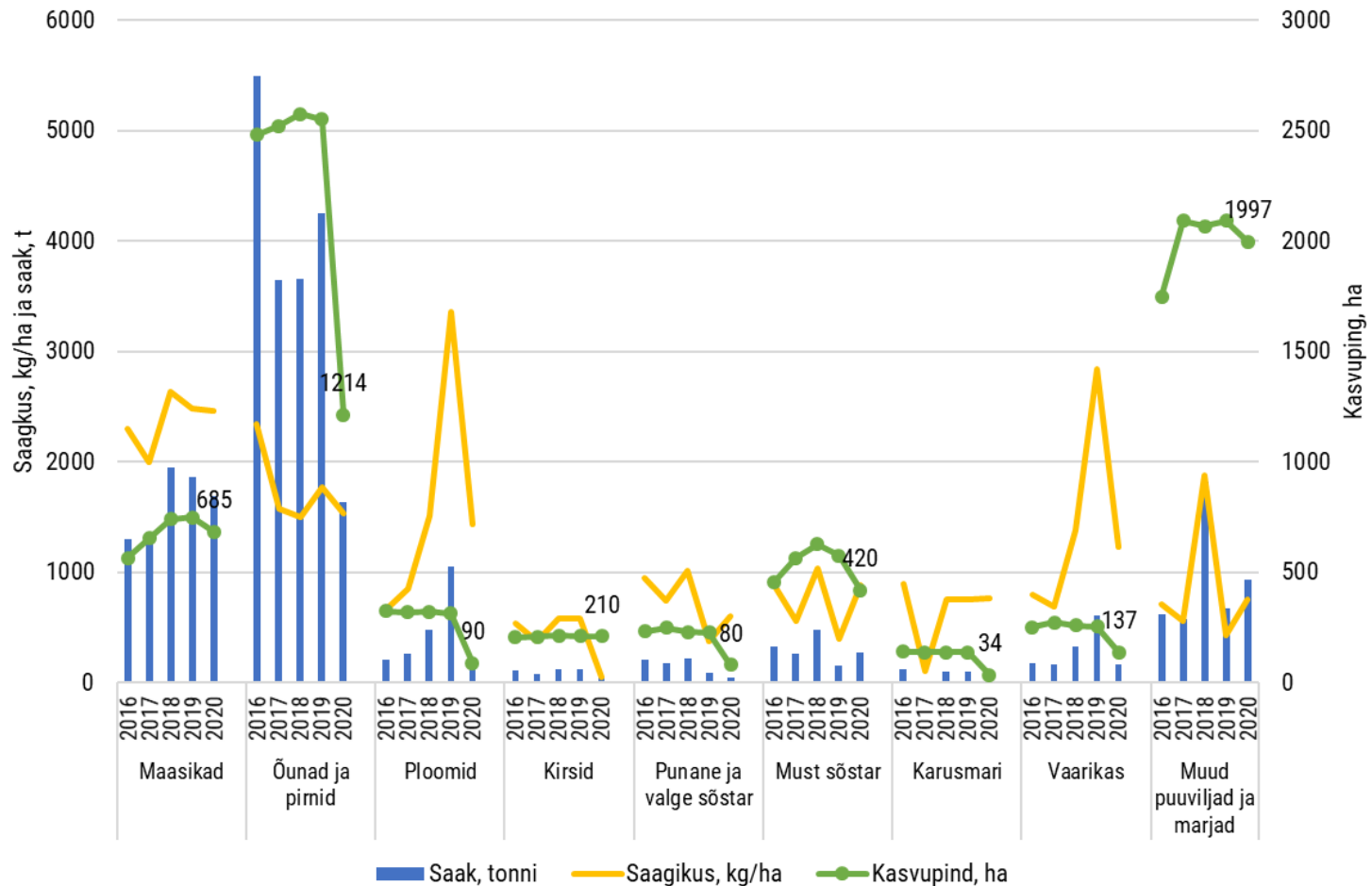

Puuvilja- ja marjaaedade pind ja saak

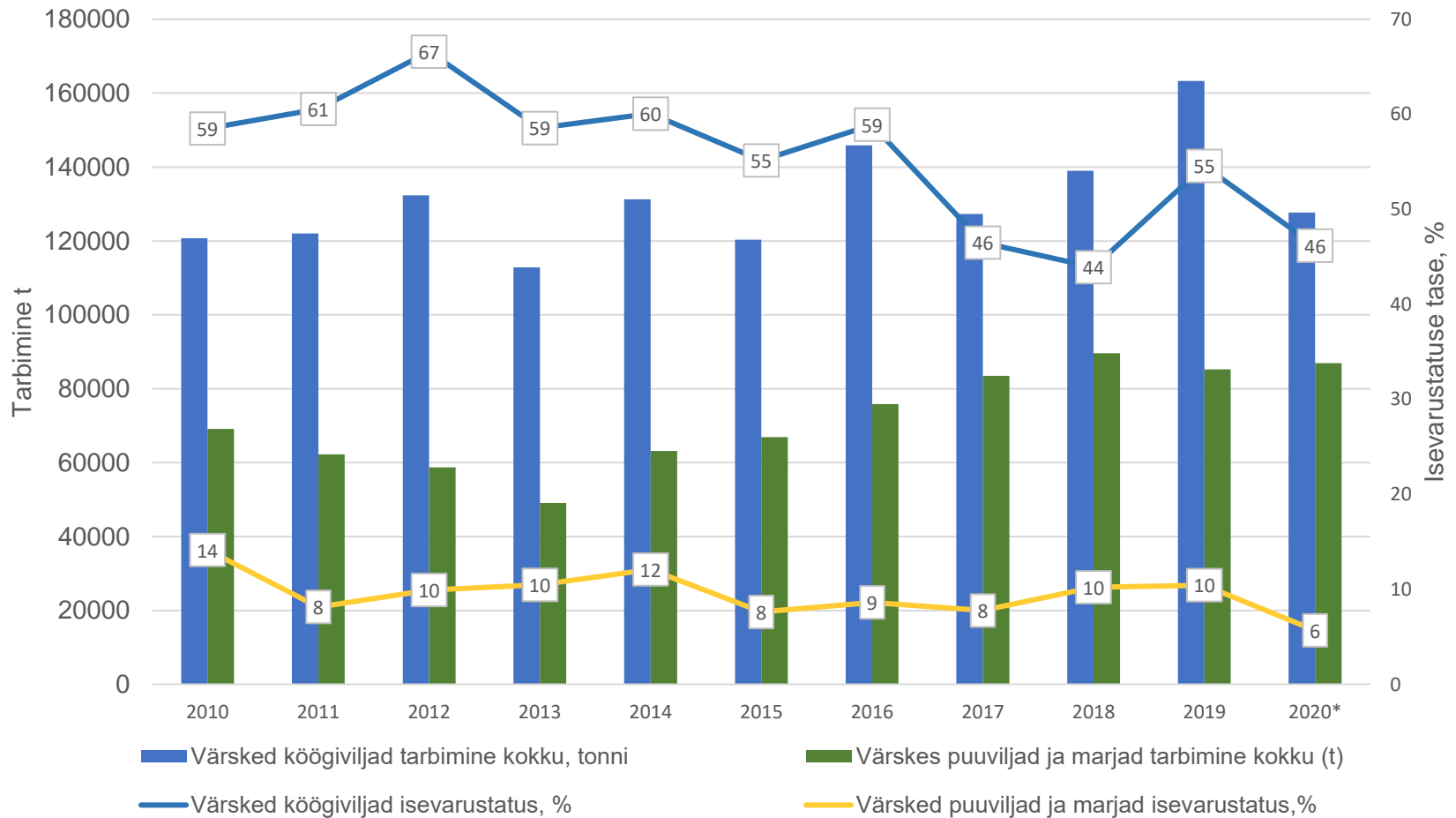
aastatel 2010-2020

Puuvilja- ja marjaaedade pind (ha) aastatel 2016-2020

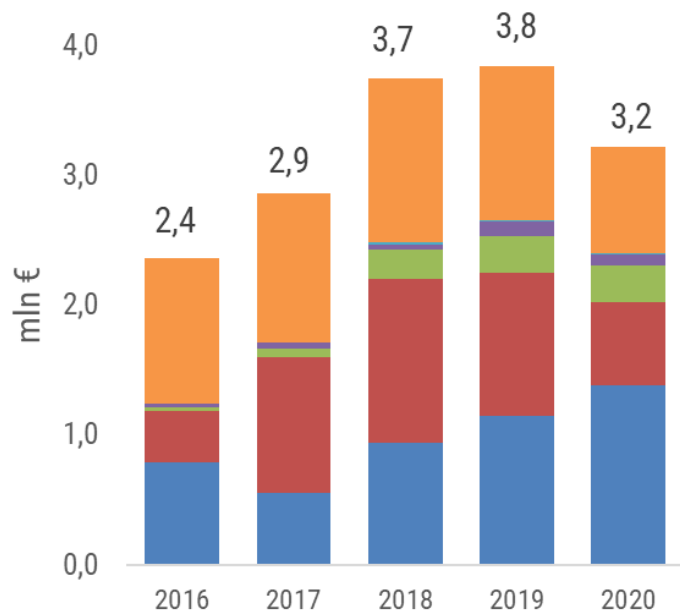

Värske puu- ja köögiviljaga isevarustus 2010-2020

Allikas: SA, MEM

Värske köögivilja eksport 2016-2020

- Muu köögivilja
- Kapsas
- Porgand, naeris, söögipeet
- Sibulad, šalotid, küüslaugud, porrulaugud jm laugud
- Kurgid ja kornišoniid
- Aedsalat (*Lactuca sativa*) ja sigur (*Cichorium spp.*)

Peamised sihtriigid

eksport 2020. aastal

2020/2019 väärtuse muutus (%)

Värskete marjade ja taimede eksport

Värskete marjade eksport ja sihtriigid 2020. aastal

273 000 €

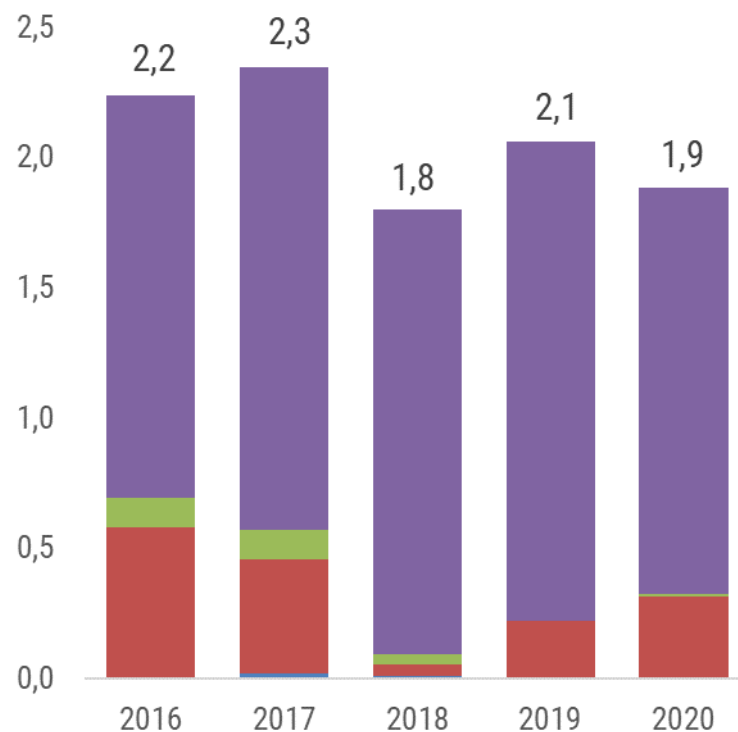
92% mustikad
4% murakad
3% maasikad
1% sõstrad, pohlad

Rootsi
115 000 €
42%

Soome
157 000 €
58%

Eluspuude, taimede, taimesibulate, lõikelilled eksport, mln €

■ Taimelehed, oksad ja muud taimeosad

■ Lõikelilled ja lillepungad

■ Muud elustaimed, pistikud ja pookoksad

■ Taimesibulad, varre- ja juuremugulad, mugulsibulad

ÜPP 2021-2027

Tonustada arukat, vastupidavat ja mitmekesist põllumajandussektorit, mis tagab toiduga kindlustatuse

Edendada keskkonnahoidu ja kliimameetmeid ning panustada liidu keskkonna- ja kliimaeesmärkidesse

Parandada maapiirkondade sotsiaal-majanduslikku olukorda

Sektori kaasajastamine põllumajanduses ning maapiirkondades teadmiste edendamise ja jagamise, innovatsiooni ja digiülemineku abil ning nende kasutuselevõtu ergutamine

TAGADA ÕIGLANE
SISSETULEK

SUURENDADA
KONKURENTSIVÕIMET

TASAKAALUSTADA
SUUTLIKKUS
TOIDUAINETE
TARNEAHELAS

KLIIMAMUUTUSTE
VASTASED
MEETMED

KESKKONNAKAITSE

SÄILITADA
MAASTIKUD JA
BIOLOOGILINE
MITMEKESISUS

TOETADA
PÕLVKONDADE
VAHETUST

ELUJÕULISED
MAAPIIRKONNAD

KAITSTA TOIDU JA
TERVISE KVALITEETI

ÜPP eelarve 2021-2027

ÜPP I sammas
1,3 miljardit €
+30%

ÜPP II sammas
702 miljonit €
-4%

Kuni 25%
+15% keskkond/kliima +2 noored

Kuni 30%

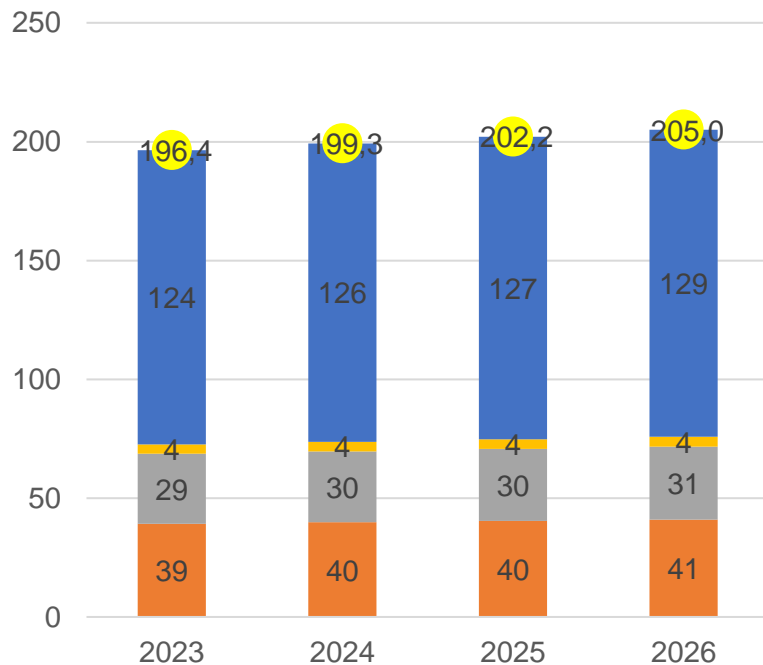
Noored min 2%
Seotud otsetoetused max 15%
Ökokavad min 20%
Baasmakse 63%

LEADER min 5%
TA max 6%
Keskkonnameetmed 30%
Ülejäänud 59%

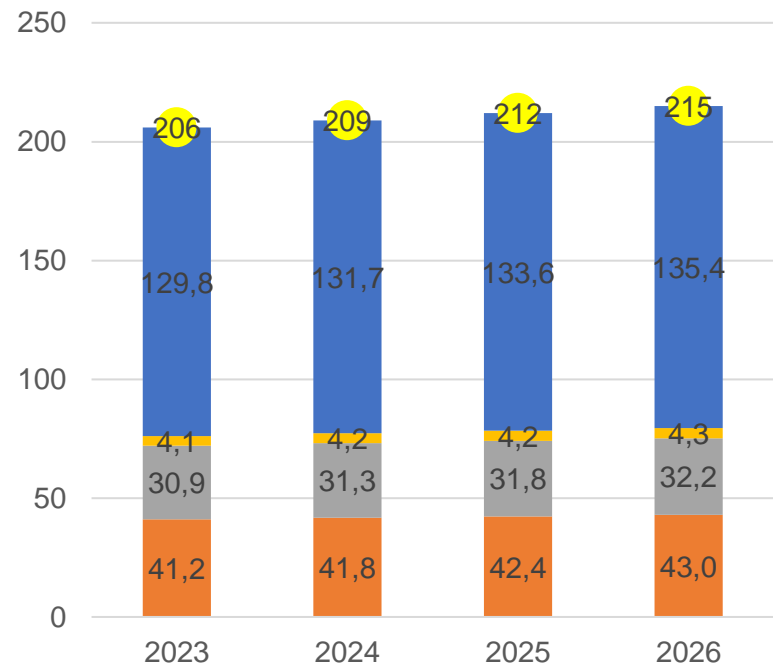
Otsetoetuste proportsionaalne jaotus 2023-2027

Otsetoetuste eelarve võimalik jaotus (mln €)

- ökokavad (20%)
- seotud toetused (15%)
- noored (2%)
- baasmakse (63%)
- kokku

Otsetoetuste eelarve võimalik jaotus (€/2016 aasta ha)

- ökokavad (20%)
- seotud toetused (15%)
- noored (2%)
- baasmakse (63%)
- kokku €/ha

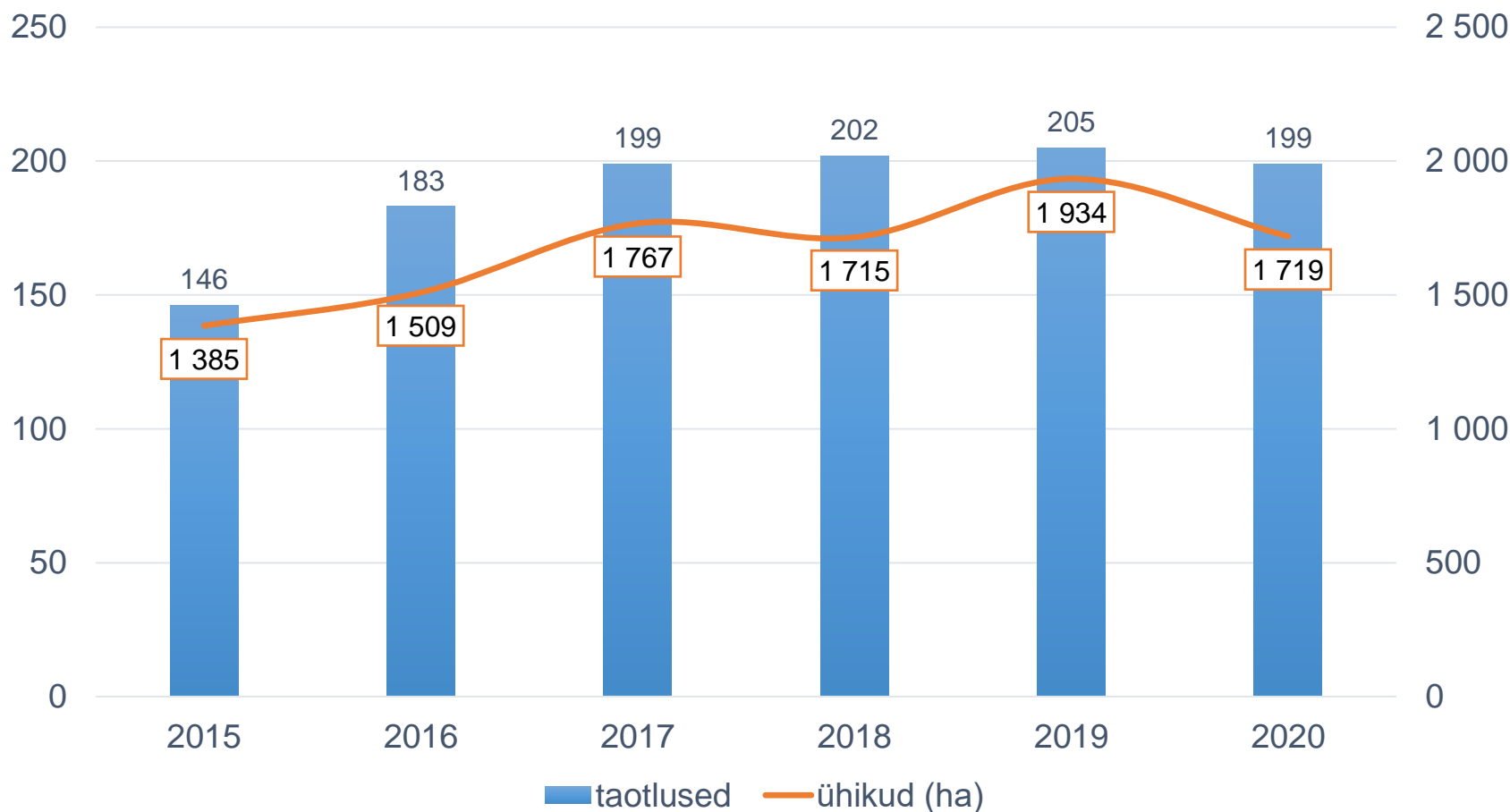
Puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetus (PKV)

- Toetust saab taotleja, kes tegeleb põllumajandusliku tegevusega põllumajanduslikus majapidamises ning täidab nõuetele vastavuse nõudeid
- Taotleja peab kasvatama põllumajanduskultuure vähemalt 1 hektaril
- Toetusõiguslikud põllumajanduskultuurid on:
 - köögiviljadest: porgand, punapeet, kaalikas, sibul, kurk, kapsas
 - puuviljadest: õunapuu, pirnipuu, kirsipuu, murelipuu, ploomipuu, kreegipuu, haraline ploomipuu (alotša)
 - marjakultuuridest: punane sõstar, valge sõstar, must sõstar, karusmari, vaarikas

PKV eelarve periood 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ühtse pindalatoetuse (ÜPT) ühikumäär, €/ha	79,51	79,64	83,71	90,83	97,57	114,95
Kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetuse (ROH) ühikumäär, €/ha	36,14	36,2	38,81	41,87	44,99	53,65
Puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetuse (PKV) ühikumäär, €/ha	572,86	526,97	305,31	312,61	277,51	276,98
PKV makstud eelarve, €	781 743	790 661	537 421	532 812	533 949	469 062

PKV määratud toetus perioodil 2015-2020

Allikas: PRIA

Otsetoetused üleminekuperioodil 2021-2022

Ühikumäärad 2015 - 2021								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
OPT (€/ha)	79,51	79,64	83,71	90,83	97,57	114,95	129	129
ROH (€/ha)	36,14	36,2	38,81	41,87	44,99	52,65	59	59
NPT (€/ha)	19,87	19,91	20,92	45,41	48,78	57,47	64	64
Puu- ja köögivilja kasvatamise toetus (€/ha)	572,86	526,97	305,31	312,61	277,51	276,98	276	276
Ammlehma kasvatamise toetus (€/ammlehm)	91,32	75,9	x	x	x	x	x	x
Piimalehma kasvatamise toetus (€/piimalehm) kuni 100 looma	130,8	123,19	222,62	228,86	224,75	201,24	200	200
Piimalehma kasvatamise toetus (€/piimalehm) 101 - 400 looma			111,31	114,43	112,38	100,62	100	100
Piimalehma kasvatamise toetus (saared) (€/piimalehm)	x	x	x	x	x	245,58	200	200
Ute ja kitse kasvatamise toetus (€/utt/kits)	15,88	14,13	x	x	x	x	15	15

*Hinnanguline ühikumäär

Uue perioodi plaanidest PKV toetamisel

- Oleme planeerinud toetusega jätkata nii praeguse perioodi lõpuni kui ka uuel perioodil
- Eesmärk on raskustes oleva sektori toetamine, tagades neile piisava sissetuleku, nende tootmistasemetete säilimise ning toodangu kvaliteedi
- Peame oluliseks toetada traditsioonilisi toidukultuure
- Toetusõiguslike kultuuride valikul suurem paindlikkus
- Toetuse saamiseks peavad taotlejad kasutama vähemalt 1 ha põllumajandusmaad ning kasvatama vähemalt 0,3 ha puu- ja köögivilju

Keskkonnasõbralik aiandus (KSK ja KSA)

Toetuse eesmärk on soodustada keskkonnasõbralikumate praktikate rakendamist aianduskultuuride kasvatamisel

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik
- Toetust võib taotleda vähemalt 0,3 ha suuruse registris oleva maa kohta

KSK (Keskkonnasõbralik köögivilja-, ravim- ja maitsetaimekasvatus ja maasikakasvatus)

- Eelduseks KSM kohustus, toetus ise 1-aastane
- Glüfosaadi kasutamise keeld
- Mullaproovid ja koolitus

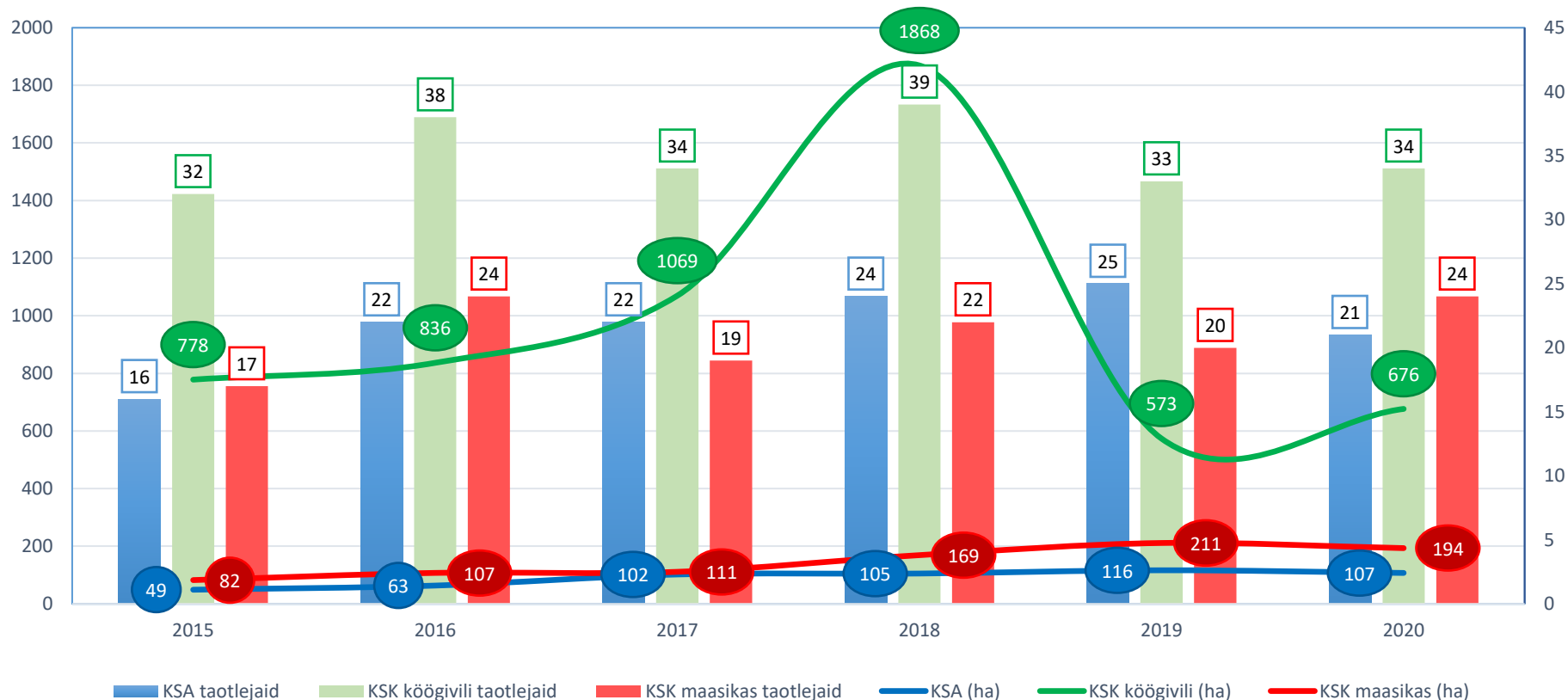
KSA (Keskkonnasõbralik puuvilja- ja marjakasvatus)

- 5-aastane kohustus
- Glüfosaadi kasutamise keeld
- Mullaproovid, koolitus
- Feromoonpüünised ja bioloogilise mitmekesisuse elemendid
- Kaitsehekk

Keskkonnasõbraliku aianduse eelarve perioodil 2015-2020

	Ühikumäär, €/ha	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Keskkonnasõbralik puuvilja- ja marjakasvatus	160	7774	10 121	16 269	16598	18 144	17 134
Keskkonnasõbralik köögivilja-, ravim- ja maitsetaimekasvatus	344	265461	287 718	367 891	548550	197 155	232 661
Keskkonnasõbralik maasikakasvatus	248	19805	26540	27 483	27982	52 185	47 974
Kokku määratud summa, €		293 040	323 532	410 577	593 130	267 483	297 769

Keskkonnasõbraliku aianduse määratud toetus perioodil 2015-2020

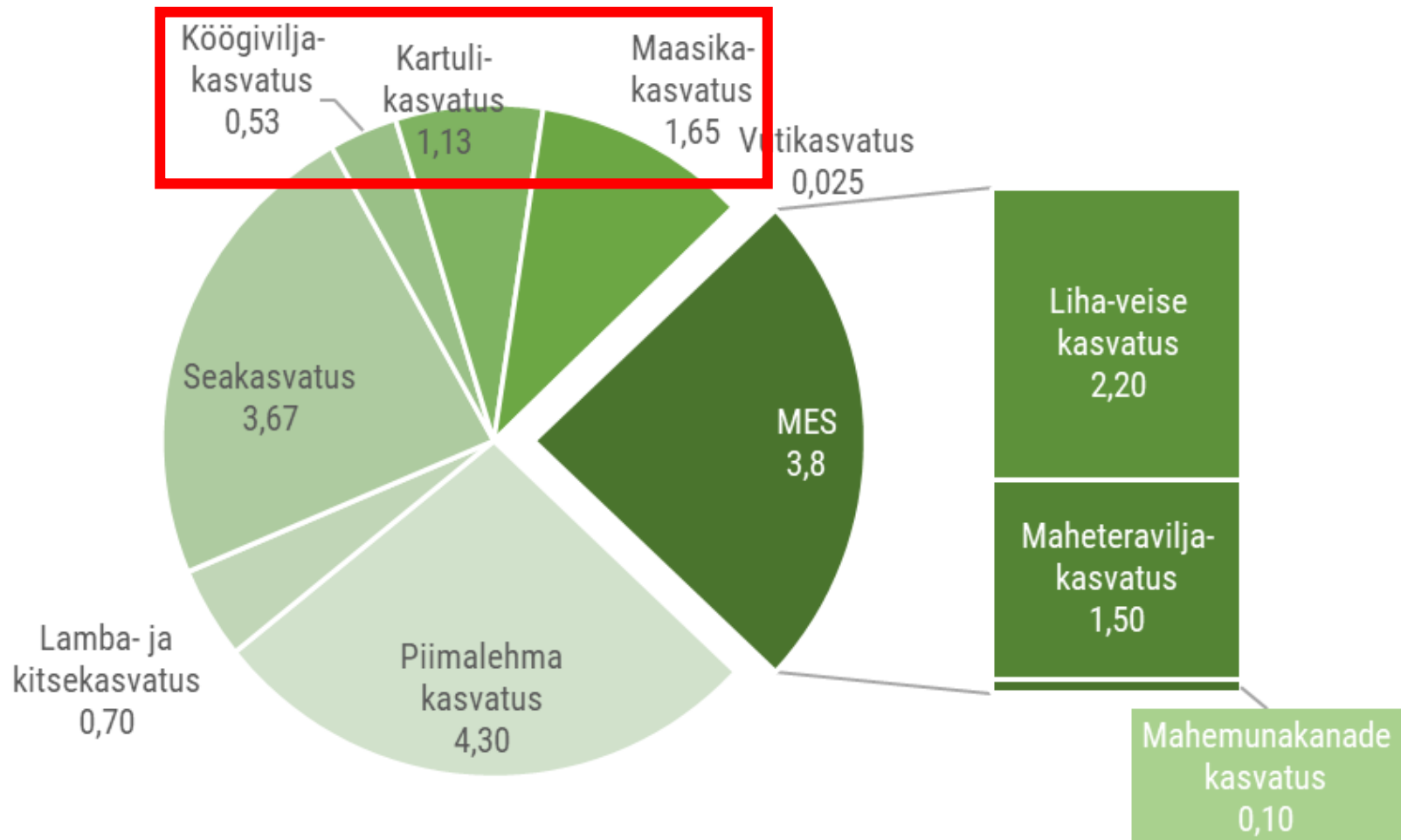

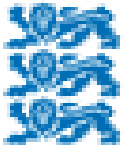
Allikas: PRIA

Uue perioodi plaanidest keskkonnasõbraliku aianduse toetamisel

- Uuel perioodil jätkuvad toetused köögiviljale, maasikale, puuvilja- ja marjakultuuridele sarnaste nõuetega nagu sel perioodil
- Eesmärgiks on soodustada keskkonnasõbralikumate praktikate rakendamist aianduskultuuride kasvatamisel
- Kaalume aianduse rakendamist ökokavana KSM skeemi sees
- Plaanis on valitavad lisatoetused haljasväetise ja multši kasutamise eest
- Täpsemad nõuded on väljatöötamisel
- Toetust võib taotleda vähemalt 0,3 hektari suuruse põllumajandusmaa kohta, kus kasvatatakse viljapuid või marjapõõsaid

COVID-19 puhangust tingitud erakorraline toetus põllumajandustootjale

MAAELUMINISTEERIUM

Head rahvusvahelist puu- ja köögivilja aastat!

